

Høring

Forslag om vern av Rykkhustjønnin naturreservat,
Sør-Fron kommune

Statsforvalteren i Innlandet
Rapport nr. 7 | 2021

Forfattere: Kolbjørn Hoff & Alexandra Abrahamson
Tittel: Høring – Forslag om vern av Rykkhustjønnin naturreservat, Sør-Fron kommune

ISBN: 978-82-8410-020-3

Forsidebildet: Sumpaniskjuke
Foto: Alexandra Abrahamson

© 2021 Forfatterne

Rapporten er lisensiert under «Creative Commons Navngivelse – Ikke Kommersiell – Del På Samme Vilkår 3.0 Norge»-lisensen som er gjengitt her: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/no/>

Oppsummering

Foreslåtte Rykkhustjønnin naturreservat i Sør-Fron kommune er aktuelt erstatningsareal for planlagt ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat i Lillehammer kommune.

Erstatningsområdet foreslås med samme verneform som verneområdet det skal kompensere for, dvs. naturreservat. Det er tatt spesielt hensyn til jordbruksdriften i området, både den som skjer inntil og innenfor det foreslåtte verneområdet, gjennom tilpasninger i verneforskrift og vernegrenser.

I høringsdokumentet inngår en områdebeskrivelse, utkast til verneforskrift og områdeavgrensing. Vedlagt er også et notat som blant annet utdyper verneforskriften og lister opp mulige skjøtsels- og restaureringsbehov, samt en naturfaglig rapport.

Statsforvalteren har ansvaret for den felles lokale, regionale og sentrale høringa. Høringsfristen er satt til 16. februar 2022.

Innholdsfortegnelse

Oppsummering.....	3
Innholdsfortegnelse.....	4
Innledning.....	5
Lovgrunnlag.....	5
Verneprosessen	8
Generelt	8
Erstatning og ytterligere kompensasjon	8
Forholdet mellom denne verneprosessen og ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat.....	9
Naturfaglige registreringer	10
Oppstart av verneplanarbeidet.....	10
Saksbehandling	14
Vernets omfang og verdi	14
Høring.....	15
Områdebeskrivelse med forslag til verneforskrift og kart	16
Områdebeskrivelse og naturverdier.....	16
Verneformål.....	17
Andre interesser og inngrep	17
Planstatus	18
Merknader	18
Forskrift.....	19
Kart	24
Vedlegg.....	25

Innledning

Dette høringsforslaget er utarbeidet av Statsforvalteren i Innlandet.

Det er gjennom planarbeid i Lillehammer kommune kommet opp et behov for erstatningsareal for planlagt ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat. Rykkhustjønnin naturreservat i Sør-Fron kommune er det aktuelle erstatningsarealet, og forslag om vern av dette området sendes nå på høring.

Planprosessen følger gjeldende nasjonale prinsipper for bruk av økologisk kompensasjon utgitt i mai 2019 av Regjeringen. Punkt II-7 i disse prinsippene slår fast at økologisk kompensasjon for skog ikke inngår i det ordinære skogvernarbeidet, men slik kompensasjon skal likevel være basert på prinsippene for frivillig vern etter forhandling med berørte, private skogeiere. Det har derfor vært gjennomført en omfattende prosess med grunneierne i det foreslåtte naturreservatet. Grunneierne har inngått avtaler med både Staten v/ Miljødirektoratet om erstatning etter prinsippene for frivillig vern av skog, og Nye Veier om ytterligere kompensasjon.

Erstatningsområdet foreslås med samme verneform som verneområdet det skal kompensere for. Det er naturreservat, der opprettelsen er hjemlet i § 37 i naturmangfoldloven. Dette innebærer et strengt vern med forbud mot hogst, fysiske inngrep og motorferdsel. Beiting og tradisjonelt friluftsliv, fiske og sanking av bær og matsopp, vil fortsatt være tillatt. Jakt vil også være tillatt, med unntak for jakt på våtmarksfugl (dvs. vadefugler og svømmefugler). Det er tatt spesielt hensyn til jordbruksdriften i området, både den som skjer inntil og innenfor det foreslåtte naturreservatet gjennom tilpasninger i verneforskrift og vernegrense.

Flommarkmiljøene i Midt-Gudbrandsdalen har nasjonal/internasjonal verneverdi. Av Norges 24 nasjonale miljømål vil vern av Rykkhustjønnin naturreservat bidra til å oppfylle særlig to av disse, nemlig «ingen arter og naturtyper skal utryddes, og utviklingen til truede og nær truede arter og naturtyper skal bedres» og «et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner». Arealer langs de store vassdragene i Sør-Norge, i dette tilfellet Gudbrandsdalslågen, har over lang tid blitt endret og fragmentert gjennom infrastruktur, industri, flomtiltak og vannkraftutbygging, samt oppdyrking. Vern av Rykkhustjønnin vil sikre arealet mot slike endringer innenfor vernegrensene.

Lovgrunnlag

Vern av biologisk viktige områder eller forekomster skjer i medhold av naturmangfoldloven. I loven er det blant annet gitt hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier. Generelle mål for områdevern følger av naturmangfoldlovens § 33. Aktuell verneform for det dette området er naturreservat. Naturreservat er det

strengeste vernet etter naturmangfoldloven. Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i statsråd etter naturmangfoldloven § 37.

Som naturreservater kan vernes områder som:

- inneholder truet, sjelden eller sårbar natur
- representerer en bestemt type natur
- på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold
- utgjør en spesiell geologisk forekomst
- har særlig naturvitenskapelig verdi

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til å få verneverdier som nevnt over, gjennom fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak. I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel.

Etter Statsforvalterens vurdering tilfredsstiller det foreslåtte naturreservatet i denne høringa kravene i naturmangfoldloven § 37.

Formålet med vern av Rykkhustjønnin naturreservat er å bevare et stort og variert våtmarkkompleks rundt Gudbrandsdalslågen med grunnvannsområder, næringsrike tjern, flomløp, flomskogsmark og åpen flomfastmark. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke sjeldne, sårbare og truede arter, herunder fugl der områdets funksjon både som trekk-, hekke- og myteområde er viktig. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Det forekommer kulturbetingede naturverdier rundt Rykkhustjønnin i form av naturbeitemark og strandeng som er avhengig av henholdsvis beite og slått.

Områdene inneholder truet, sjelden og sårbar natur. Det har i tillegg en særlig naturvitenskapelig verdi pga. forekomst av spesielle arter og naturtyper.

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal de miljørettslige prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kunnskapsgrunnlaget om naturverdiene i det foreslåtte verneområdet bygger på registreringer og kartlegginger utført og innhentet av konsulentfirmaer og enkeltpersoner med høy kompetanse innenfor fagfeltet. Foreslåtte verneforskrifter fastsetter restriksjoner for bruk som vil kunne få negative konsekvenser for verneverdier og verneformål. Dette vil gi området økt beskyttelse. Samtidig åpner forskriften for en

videreføring av enkelte aktiviteter. Dette er aktiviteter som ut fra dagens kunnskap vil ha liten eller ingen innvirkning på verneverdiene. Det er viktig at vernet ikke blir strengere enn det som er nødvendig for å ta vare på disse verneverdiene. Statsforvalteren mener det foreslåtte naturreservatet vil bidra på en positiv måte for å oppfylle forvaltningsmålene for naturtyper og økosystemer og arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Statsforvalteren vurderer å ha god kunnskap om de berørte artenes bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og områdenes økologiske tilstand, samt virkningene av verneforslaget på naturmangfoldet i disse områdene. Kravet om kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldloven § 8 er oppfylt.

Statsforvalteren ser ikke at det er noen risiko for utilsiktede negative virkninger på naturmangfoldet ved et vernevedtak, § 9 i naturmangfoldloven kommer derfor ikke til anvendelse.

Statsforvalteren mener vernetiltaket vil redusere den samlede belastningen på økosystemene verneforslaget representerer. På denne måten vil vernetiltaket ha en positiv virkning på økosystemene, jf. § 10 i naturmangfoldloven.

Siden vernetiltaket etter Statsforvalteren sin vurdering ikke vil skade naturmangfoldet, kommer naturmangfoldloven § 11 ikke til anvendelse. Statsforvalteren kan på samme måte heller ikke se at naturmangfoldloven § 12 har relevans i sammenheng med vernetiltaket.

Verneprosessen

Generelt

Opprettelse av verneområder etter naturmangfoldloven § 37 skal følge bestemmelser om saksbehandling i lovens §§ 41 til 43. Videre gir rundskriv T-3/99 fra Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet) retningslinjer for saksbehandlingen. Saksbehandlingsreglene skal sikre at verneforslagene blir grundig utredet, og at de som berøres og andre interesserte skal få fremmet sine synspunkter. Statsforvalteren har i verneprosessen så langt lagt vekt på samarbeid og dialog med grunneiere, rettighetshavere og Sør-Fron kommune. Kommunen er også grunneier i området. Særlig tett har samarbeidet vært med Glommen Mjøsen Skog SA og Nye Veier AS med tilhørende konsulenter.

Vern av skog foregår gjennom ordningen med frivillig vern. Dette innebærer at det er grunneier og/eller rettighetshaver som fremmer et tilbud til vernemyndighetene om vern av et område. Statsforvalteren gir melding om aksept for tilbudet. Det gjennomføres naturfaglige registreringer av det tilbudte område for å klargjøre at området har naturfaglige kvaliteter som kvalifiserer for vern etter naturmangfoldloven. Etter at en slik dokumentasjon foreligger, gjennomføres forhandlinger mellom grunneier/rettighetshaver og staten, og det inngås en avtale som omfatter grense, verneforskrift og erstatning. Etter at det er inngått avtale eller mens forhandlingene pågår, starter de formelle verneprosessene etter naturmangfoldlovens bestemmelser.

Også andre enn grunneiere/rettighetshavere og kommunen skal gis anledning til å komme med merknader til et verneplanarbeid før et verneforslag utformes. Det er derfor tidligere meldt oppstart av påtenkt verneforslag etter naturmangfoldloven § 42. Se nedenfor.

I henhold til § 43 i naturmangfoldloven, jf. forvaltningsloven § 37, skal et verneforslag sendes på høring. Høringsforslaget skal beskrive området forslaget omfatter, herunder avgrensning, verneformål og verneverdier, samt andre verdier enn naturverdier og de følgende forslaget antas å få. Etter høring blir mottatte uttalelser oppsummert og vurdert, og eventuelle endringer av verneforslaget foretas. Statsforvalteren oversender deretter verneforslaget med sin tilråding til Miljødirektoratet. Direktoratet vurderer Statsforvalterens forslag, og oversender sin tilråding til Klima- og miljødepartementet. Vernevedtaket fattes ved kongelig resolusjon.

Erstatning og ytterligere kompensasjon

Prosessen mot grunneierne og rettighetshaverne i det foreslåtte naturreservatet har vært gjennomført i henhold til prinsippene om frivillig vern forklart i avsnittene «Innledning» og «Generelt» over. I tillegg har Nye Veier valgt å inngå egne avtaler med grunneierne og rettighetshaverne om ytterligere kompensasjon utover det den vanlige erstatningen gir. Dette fordi Rykkhustjønnin naturreservat inngår i kompensasjonsplan for ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat (se under) Prosessen i forkant av oppstart av den formelle verneprosessen har derfor vært omfattende, både på grunn av nettopp

nevnte forhold om erstatning og kompensasjon, men også fordi området har et aktivt drevet jordbruk som krever omfattende vurderinger av vernegrense og verneforskriften. Grunneierne har nå har avtaler med både Miljødirektoratet om erstatning etter prinsippene for frivillig vern av skog, og med Nye Veier om ytterligere kompensasjon. I tillegg har en rettighetshaver en avtale med Nye Veier om kompensasjon.

I henhold til prinsippene for økologisk kompensasjon bekoster Nye Veier både erstatning etter prinsippene for frivillig vern av skog og den ytterligere kompensasjonen, samt alt annet knyttet til prosessen som for eksempel bistand fra grunneierorganisasjonen (Glommen Mjøsen skog SA) og naturfaglig kartlegging.

Forholdet mellom denne verneprosessen og ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat

Det er gjennom planarbeid i Lillehammer kommune kommet opp et behov for erstatningsareal for ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat. Vern av erstatningsareal er et av flere vesentlige premisser for at Statsforvalteren skal kunne vurdere å gi dispensasjon til ny E6 gjennom naturreservatet. Rykkhustjønnin naturreservat i Sør-Fron kommune er det aktuelle erstatningsarealet. Vern av erstatningsareal er ett av flere tiltak samlet i en såkalt kompensasjonsplan for ny E6 gjennom Lågendeltaet, og hører til siste trinn i rekkefølgen *unngå – avbøte/begrense – restaurere – kompensere*. Dette tiltakshierarkiet må følges i forbindelse med større utbyggingsprosjekter som kommer i konflikt med vesentlige samfunnsinteresser som for eksempel verneområder. Kompensasjonsplanen er utarbeidet av Nye Veier AS, og var vedlagt Reguleringsplan for ny E6 Roterud-Storhove på høring høsten 2021.

Av hensyn til fremdriften i E6-prosjektet, skjer verneprosess av erstatningsarealet parallelt med reguleringsplanarbeidet for ny E6. Før reguleringsplan godkjennes, må Nye Veier ha en godkjent dispensasjon etter verneforskriften for Lågendeltaet. Dette følger av naturmangfoldloven. En forutsetning for å vurdere, og eventuelt gi, en dispensasjon til ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat er at et erstatningsareal er sikret for vern. Etter prinsippene for økologisk kompensasjon skal et vernevedtak av erstatningsareal normalt være fattet før eller samtidig med vedtak av reguleringsplan. Statsforvalteren har i denne prosessen signalisert til Nye Veier at signerte avtaler med grunneiere og rettighetshavere er godt nok for å kunne vurdere dispensasjon til ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat. Dette fordi prosessen er basert på frivillighet. Statsforvalteren vil ikke kunne gi en dispensasjon for E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat før det foreligger en stor grad av sikkerhet for at Rykkhustjønnin vil bli vernet som naturreservat som kompensasjon for inngrepet i det eksisterende naturreservatet. Dette vil høringen av verneforslaget for Rykkhustjønnin kunne gi en avklaring på. En slik mulig avklaring vil kunne komme før reguleringsplanen er tenkt vedtatt etter dagens framdriftsplan, og vil derfor trolig ikke forsinke framdriften av vegprosjektet.

Med den kjentskap vi har til området i dag ser vi det som sannsynlig med et vernevedtak i 2022 (enten i juni eller desember). Det forutsettes dog at eventuelle behov for endringer ikke er i strid med foreliggende avtaler med grunneiere og rettighetshavere,.

Vi vil understreke at verneprosessen for Rykkhustjønnin naturreservat nå er startet opp, og er uavhengig av hva som skjer i den videre planprosessen med ny E6 inkludert dispensasjonsbehandling etter naturmangfoldloven i Lågendeltaet naturreservat.

Naturfaglige registreringer

Kunnskapsgrunnlaget for det foreslåtte naturreservatet er vurdert og sammenfattet i en egen rapport som er vedlagt høringsforslaget. Rapporten bygger i stor grad på tidligere naturfaglige undersøkelser, inkludert data fra Artskart og Naturbase slik som beskrevet i rapportens innledning. Tidligere data har blitt supplert med fugleregistreringer utført fra Hundorp bru under vårtrekket i 2020. I 2021 er det foretatt noe mer feltarbeid på fugl særlig knyttet til områdets betydning som hekke- og myteområde. Videre har vannvegetasjonen i Rykkhusumpen blitt bedre kartlagt, samt forekomster av rødlistearter innenfor hele utredningsområdet. Rapporten er utarbeidet av Kistefos Skogtjenester v/ Geir Høitomt og Jon Opheim på oppdrag av Nye Veier.

Oppstart av verneplanarbeidet

Formell oppstart av verneplanarbeidet med kunngjøring av oppstartmelding ble gjort 23. september 2021. Det kom inn 11 uttalelser til oppstartmeldingen. De viktigste momentene i disse uttalelsene er gjengitt her:

Språkrådet påpeker at Rykkhustjønnna er eneste godkjente skrivemåte for dette naturnavnet i Sentralt stedsnavnregister, men ut fra andre navnekilder og det faktum at det er flere tjern i områder, mener rådet at navnet bør vurderes for flertallsform. De har derfor bedt Kartverket om å reise navnesak på navnet Rykkhustjønnna/Rykkhustjønnin for å få fastsatt skrivemåten. Navnet på naturreservatet kan ikke fastsettes før dette er avgjort.

Statsforvalterens kommentar: Vi ser at flertallsform trolig er riktig skrivemåte. Vi har derfor endret fra Rykkhustjønnna til Rykkhustjønnin naturreservat på høring, men avventer endelig fastsetting av navn til etter vedtak i navnesaken.

Luftfartstilsynet gjør oppmerksom på nærheten til Frya flyplass, og anbefaler at det tas hensyn til dette i vernebestemmelsene.

Statsforvalterens kommentarer: Frya flyplass ligger enda nærmere Hundorp naturreservat (ca. 2 km avstand) enn det nå foreslåtte Rykkhustjønnin naturreservat. I Hundorp naturreservat, som ble oppdrettet 1990, er det en bestemmelse om at lågtflyging under 800 fot er forbudt i den isfrie delen av året. Bestemmelsen er tatt inn for å ta hensyn til fuglelivet. Når vi har laget forslag til verneforskrift for Rykkhustjønnin naturreservat har vi med en tilsvarende, men noe oppdatert bestemmelse slik:

Lavtflyging under 300 m over bakken er forbudt i perioden 15. mars – 31. oktober.

Dette for å angi et mer presist tidsrom enn «den isfrie delen av året» som gir rom for tolking som kan være til ulempe for fuglelivet i det foreslåtte verneområdet. Tidsrommet samsvarer nokså godt med den isfrie delen av året for vannveiene i området.

Landbruksdirektoratet har gitt generelle innspill om at det i høringsdokumentet må fremkomme hvordan området nyttes i landbrukssammenheng, og dersom det er landbrukshensyn i området som ikke blir ivaretatt må dette begrunnes spesielt ut fra et faglig ståsted. Direktoratet har gitt eksempler på hva som kan være relevante temaer å vurdere i verneforskriften som for eksempel saltstein, gjerder og sanketrøer knyttet til beite, og motorferdsel knyttet til landbruksdrift generelt. Det forutsettes videre at det involveres landbruksfaglig kompetanse fra både Statsforvalteren og den lokale forvaltningen.

Statsforvalterens kommentar: En grunnleggende forutsetning for vern av Rykkhustjønnin naturreservat er at jordbruksdriften inntil og i verneområdet skal kunne fortsette som før. Både grunneiere og kommunen har bidratt med landbruksfaglig kompetanse i prosessen så langt. Det er tatt hensyn til jordbruksdriften i området i både verneforskrift og grenser, og behovet for bestemmelser i verneforskriften og retningslinjene for forvaltningen er avklart med grunneierne og kommunen bl.a. gjennom de inngåtte avtalene om frivillig vern. Behov knyttet til jordbruksdriften er også nærmere beskrevet under retningslinjene i vedlagte notat. Det har vært særlig viktig for grunneierne å få med retningslinjer omkring flomproblemer og jordbruk. Statsforvalteren har, og vil også videre i prosessen, involvere både landbruks- og vassdragsfaglig kompetanse internt.

Forsvarsbygg ber om at det tas inn nødvendige unntaksbestemmelser som ivaretar hensynet til militær operativ virksomhet. De ber også om at det særskilte unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy medtas i forskrift slik at også hensynet til militær luftoperativ virksomhet ivaretas.

Statsforvalterens kommentar: Vi har tatt inn de nå vanlige generelle unntaksbestemmelsene om at gjennomføring av militær operativ virksomhet er tillatt, i tillegg til start og landing med Forsvarets luftfartøy. Merk at lavtflygning vil være tillatt i vinterhalvåret, jmfør også svar til Luftfartstilsynet ovenfor.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF) har uttalt seg om mineralressurser. I den delen av Lågen som er foreslått vernet, er det registrert forekomst av sand og grus kalt Lågen 2 i Norges Geologiske Undersøkelse (NGU) sin grusdatabase. Forekomstområdet er vurdert til å ha lokal betydning som byggeråstoff, og er ikke blitt kartlagt i detalj. Forekomsten omfatter elveavsetninger i elveører i selve Lågen. Forekomsten vurderes av NGU til å være bestående av fornybare masser som kan utnyttes dersom man har kontroll på de lokale konsekvensene av uttaket, og kvalitet på massene synes bedre enn for de andre registrerte forekomstene langs hoveddalen. DMF er ikke kjent med at det er kommersielle planer om utnyttelse av massene i Lågen på dette tidspunktet. Det er flere

forekomstområder av lokal verdi i nær tilknytning til området, og etablerte uttaksområder i nærområdet. DMF vurderer videre at vernet av Hundorp naturreservat, direkte nedstrøms på andre siden av Hundorp bru, i praksis legger begrensninger for den drift som potensielt kunne finne sted. I det videre vernearbeidet bør det gjøres rede for hvilke føringer som et vern vil legge for en eventuell utnyttelse av de mineralske massene i Lågen oppstrøms verneområdet. Det bør gå klart frem hvilke rammer for drift en eventuell oppstrøms utnyttelse vil være underlagt.

Statsforvalterens kommentar: Slik lowverket er i dag, også uten vern, er kommersielle uttak av masser fra Lågen strengt regulert etter flere lovverk (vannressursloven, lakse- og innlandsfiskeloven med tilhørende forskrift om fysiske tiltak i vassdrag, og plan- og bygningsloven). Elveørene der grusressursene er registrert består av naturtypene mandelpilkratt og åpen flomfastmark, som begge er rødlistede naturtyper. Med det allerede eksisterende lowverket og de naturverdiene som finnes i området, er det lite som taler for at det vil kunne bli gitt tillatelse til større kommersielle uttak av masser innenfor verneforslaget. Tilsvarende grusressurser, bl.a. forekomsten kalt Lågen 1 i grusdatabasen, finnes dessuten utenfor/oppstrøms verneforslaget i en lengde på ca. 6 km. Verneforskriften for området vil kun regulere forhold innenfor verneområdet. Grusuttak utenfor dette verneområdet vil bli regulert av annet lowverk nevnt over.

Ellers er restriksjonsnivået for uttak av masser innenfor det foreslåtte verneområdet, som ligger innenfor Lågen 2 registreringer, nærmere beskrevet i vedlagte notat.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) påpeker at det ligger en kraftlinje tilhørende 22 kV distribusjonsnett inntil det foreslåtte verneområdet i øst, og flere linjer tilhørende 66 kV regionalnett inntil i sør og vest. NVE har i 2019 mottatt søknad fra områdekonsesjonær Vevig AS om å bygge ny 66 kV kraftlinje fra Harpefoss – Ringeby. Søknaden er endret to ganger, sist i 2021. NVE ber på bakgrunn av dette om at standard bestemmelsen «*Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg i og inntil verneområdet*» tas med i verneforskriften. De oppfordrer ellers Vevig AS til å uttale seg om hvorvidt vern av dette området vil være i konflikt med eksisterende og fremtidige nettanleggplaner. NVE ber selskapet til å uttale seg selv i tilfeller uten konflikt.

Statnett sier at de ikke har elektriske anlegg eller planer som blir berørt av det foreslåtte verneområdet, og har derfor ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Slik søknaden fra Vevig AS foreligger i 2021 for ny 66 kV kraftlinje, vil arbeidet stoppe ved Sør-Fron transformatorstasjon. Denne ligger langt unna det foreslåtte verneområdet, oppstrøms mot Harpefoss. Dette fordi ledningen forbi foreslåtte Rykkhustjønnin naturreservat vil utbedres den nærmeste tiden, hvilket gir 15-20 års videre drift av eksisterende ledning mellom Sør-Fron og Ringeby transformatorstasjoner. Det er med andre ord ikke behov for ny 66 kV ledning i den aktuelle delen av Gudbrandsdalen den nærmeste tiden. Vi har tatt inn den ovennevnte bestemmelsen, men den gjelder kun for anlegg inntil vernegrensa. Slik søknaden om ny 66 kV forelå fra starten i 2019, ville ett av totalt to foreslåtte alternativer innebære at eksisterende nett vest og sør for foreslått reservatgrense rives, for å lage ny luftledning i

samme trase. Som NVE allerede har gjort, oppfordrer også vi Vevig AS om å uttale seg til verneforslaget. Vi går ut fra at en eventuell utvidelse/ny trase kan legges motsatt vei, vekk fra foreslått vernegrense. Slik en kan tolke kart fra konsesjonssøknaden fra 2019, vil en ny linje i dette alternativet legges innover mot vernegrensa. Slik vernegrensa er foreslått har vi fulgt dagens ryddebelt, dvs. 7 m fra midten av 22 kV ledningen i øst, og (minst) 11 m fra midten av 66 kV ledningen i sør og vest. Dette etter kontakt med Vevig AS.

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland gir sin støtte til det framlagte fredningsforslaget. De beskriver dette som et våtmarks- og flommarkskompleks med svært stort biologisk mangfold, med en lang rekke rødlistearter. Området representerer en naturtype med høy internasjonal verneverdi. Dessverre er disse flommarkene langs Gudbrandsdalslågen i dag redusert til relativt små og usammenhengende restarealer grunnet menneskelige inngrep over lang tid. Det foreslåtte verneområdet på 793 dekar er et godt kvalifisert erstatningsområde for de inngrep som knytter seg til ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat i Lillehammer kommune.

Naturvernforbundet i Innlandet støtter vern av Rykkhustjønnin naturreservat. De forutsetter at dette vernet skjer uavhengig av hva som skjer videre i planprosessen med ny E6. De er samtidig opptatt av at dette vernet ikke gir Nye Veier «fripass» til inngrep i Lågendeltaet naturreservat. De viser til følgende formulering i melding om oppstart: *«Det er gjennom vedtatt kommunedelplan for ny E6 gjennom Lillehammer, og pågående reguleringsplanprosess, startet opp arbeid med vern av erstatningsareal for mulig ny E6 bru over Lågen gjennom Lågendeltaet naturreservat. Vern av erstatningsareal er et av flere vesentlige premisser for at Statsforvalteren vil vurdere å gi dispensasjon til ny E6 etter naturmangfoldloven.»* Denne formuleringen gir signal om at et vern det nye reservatet kan gjøre det lettere å gi dispensasjon fra verneforskriften for kryssing av Lågendeltaet naturreservat. De minner om prinsippet om tiltakshierarkiet – *unngå – begrense – istandsette/restaurere – kompensere*, og påpeker at vern av kompensasjonsareal ikke skal brukes som hovedgrep for å gi dispensasjon i annet vernet område.

Foreningen **Lågendeltaets venner** støtter uttalelsen til Naturvernforbundet i Innlandet.

Statsforvalterens kommentar: Uttalelsene fra aktørene fra naturvernensiden bekrefter verdien av Rykkhustjønnin som naturreservat. Vi har i oppstartmeldingen prøvd å forsikre om at dette vernet nå skjer uavhengig av hva som skjer i Lågendeltaet naturreservat. Prinsippet om tiltakshierarkiet står fast, og vil bli vurdert nærmere av oss i forbindelse med dispensasjonssøknaden fra Nye Veier for ny E6 gjennom Lågendeltaet naturreservat. For å kunne vurdere å gi dispensasjon, måtte likevel prosessen med vern av et erstatningsareal være igangsatt og kommet så langt som mulig. Vi har her krevd at frivillige avtaler måtte være på plass med grunneierne. Se ellers kommentarer om den videre prosessen med Rykkhustjønnin ift. en mulig dispensasjon gjennom Lågendeltaet under avsnittet «Verneprosessen» over. Hvis alt går som planlagt, vil området bli vernet gjennom kongelig resolusjon juni 2022.

Statens vegvesen har ikke merknader til oppstartsmeldingen.

Saksbehandling

Foreliggende forslag til verneområde er utarbeidet på bakgrunn av drøftinger og forhandlinger med grunneierne, Sør-Fron kommune, øvrige mottatte innspill fra blant annet oppstartmelding (jf. uttalelsene over) og de naturfaglige registreringene. Sør-Fron kommune har fått melding om oppstart.

Det er utarbeidet verneforskrift og vernegrense tilpasset naturverdier og bruken i området. Deler av vernegrensa er gått opp i felt sammen med grunneiere.

I naturreservatene vil hele økosystemet bli fredet, det vil si alle planter og dyr og de økologiske prosessene i området. Alle inngrep i området vil i utgangspunktet være forbudt inkludert skogsdrift og motorferdsel. Beiting, jakt unntatt på vadefugl og svømmefugl, fiske og sanking av bær og sopp vil fortsatt være tillatt. Verneforskriften kan eventuelt tilpasses ytterligere etter høring. Det er derfor viktig at høringsinstansene ser på utkastet til verneforskrift.

Statsforvalteren i Innlandet har ansvaret for denne felles lokale, regionale og sentrale høringa. Denne høringsprosessen vil gi alle aktuelle parter mulighet til å komme med sine synspunkter på det foreliggende høringsutkastet. Alle uttalelser vil bli lagt ved saken helt til sluttbehandlingen i Regjeringen.

I etterkant av høringen kan Statsforvalteren gjøre eventuelle justeringer av verneforslaget på bakgrunn av høring. Justeringer som er av betydning for grunneiere, avklares nærmere med dem. Deretter sender Statsforvalteren verneforslaget med sin tilråding til Miljødirektoratet som så gir sin tilråding til Klima- og miljødepartementet (KLD). KLD gjennomgår direktoratets anbefaling og legger endelig forslag til vern fram for Regjeringen. Vernevedtak fattes som kongelig resolusjon i statsråd.

Vernets omfang og verdi

I det foreslåtte verneområdet er det registrert følgende arealtall (ca. tall) og verdi:

Totalareal (daa)	Total reg. kubikk-masse	Skogareal (daa)	Areal produktiv skog (daa)	Andre markslag (daa)	Vannareal (daa)	Moh.	Verneverdi
793	4460	273	219	43 (hvorav ca. 9 er dyrka jord)	472	187-192	Nasjonal/del av internasjonal

Høring

Verneforslaget sendes med dette på høring. Alle som måtte ønske det, kan komme med innspill og merknader til forslaget. Statsforvalteren ber spesielt om synspunkter på følgende:

- Konflikter med andre interesser. Vi ber om at slike konflikter beskrives mest mulig konkret, for eksempel hvilken del av området det særlig er knyttet konflikt til, og hvilke justeringer av bestemmelser i verneforskriften som vil være nødvendig for å løse eller redusere konflikten.
- Avgrensing.
- Synspunkter på verneforskriften og merknader til spesielle forhold i området. Også her ber vi om mest mulig konkrete opplysninger og forslag til mulige løsninger.
- Om det er behov for skjøtsel og tiltak, samt innspill til forvaltningen av området.
- Eventuelle feil i høringsutkastet.

Frist for å avgi uttalelse settes til 16. februar 2022. Dere finner alle høringsdokumenter på vår hjemmeside www.statsforvalteren.no/Innlandet under høringer, i tillegg til at avgrensingen er tilgjengelige i databasen Naturbase: www.kart.naturbase.no.

Uttalelser sendes:

Statsforvalteren i Innlandet,
Postboks 987,
2604 Lillehammer

eller på e-post til: sfinpost@statsforvalteren.no

eller gjennom digitalt hørings skjema på nettsiden vår.

Områdebeskrivelse med forslag til verneforskrift og kart

Navn: Rykkhustjønnin naturreservat

Kommune: Sør-Fron

Verneverdi: Nasjonal/del av internasjonal

Areal: 793

Berørte eiendommer: 65/1, 65/7, 65/28, 66/1, 66/2, 67/1, 67/2, 67/3, 67/4, 67/7, 68/12, 122/8, 122/13 og 123/1

Områdebeskrivelse og naturverdier

Om lag 45 % av området utgjøres av vannareal i Gudbrandsdalslågen. Øvrige arealer er sump- og flommarksområder på begge sider av elva. Med unntak av Rykkhussumpen, som er et åpent flomlandskap med to tjern, er mye av dette arealet skogbevokst, hovedsakelig med salixarter, hegg og gråor.

På lav vannstand om våren, og til dels om høsten, blottlegges sand- og mudderbanker langsmed Lågen. Dette gjelder i særlig grad vestsida mellom Hundorp bru og utløpet av Fossåa, en strekning på ca. 500 m. Disse grunne arealene, sammen med Rykkhussumpen, utgjør kjerneområdet for våtmarksfugl i området. Totalt er 149 fuglearter observert i området. Av disse er 67 vannfugler (svaner, gjess, ender, dykkere, skarver, hegrer, rikser, vade-, alke- og måkefugler). 33 arter er dokumentert hekkende, mens 23 andre arter er sannsynlige/mulige hekkfugler. Hele 48 av de registrerte fugleartene står oppført på den nasjonale rødlista fra 2021. Dette er et svært høyt tall for en våtmarkslokalitet av denne størrelse, og bekrefter således lokalitetens høye verneverdi.

Området har en variert våtmarksnatur som består av en mosaikk med åpne vannspeil (herunder Lågens vannareal), gruntvannsområder, mudderbanker, elvører, flomskogsmark, flomdammer/tjern, sumpområder og kantsoner mot dyrket mark. Med bakgrunn i dette er også vegetasjonen variert og artsrik. Velutformete flomskogsmarker (gråor-heggeskog), viersump, pionerkratt på elvører og pusleplantesamfunn (mudderbanker) og frodige helofyttsumper gir et stort arts mangfold på karplanter, vannvegetasjon og kryptogamer. 15 av de registrerte artene i disse varierte vegetasjonsutformingene står oppført på den nasjonale rødlista. Av rødlisteartene er 2 arter i kategorien *Sterkt truet (EN)*, 6 arter *Sårbar (VU)* og 7 arter *Nær truet (NT)*. Av spesielt rike forekomster nevnes sumpaniskjuke (EN), skogsøtgras (VU), kjempetjernmose (VU), huldregras (NT) og mandelpil (NT).

Forekomstene av pattedyr og virvelløse dyr er ikke spesielt godt kartlagt, men spesielt kan nevnes insektarten *Phyllocnistis saligna* (VU).

Rødlistede naturtyper inngår i form av flomskogsmark (VU) og åpen flomfastmark (NT). Disse naturtypene finnes i flere steder langs Gudbrandsdalslågen, der forekomstene i Midt-Gudbrandsdalen utgjør de med høyest naturfaglige verdier. Sammen med våtmarkene øst for Hundorp bru (nåværende Hundorp naturreservat), har Rykkhustjønnin nasjonal verneverdi, og området må også ses i sammenheng med de store våtmarks- og flommarksystemene ellers i Midt-Gudbrandsdalen som til sammen har internasjonale verneverdier

Området ligger i sørboreal vegetasjonssone, noe på grensa mot mellomboreal sone. Sett i skogvernsammenheng kategoriseres området som lavereliggende høyproduktiv skog, hvilket er en skogtype vi ønsker å verne mer av i Innlandet. Dette ut fra flere mangelanalyser av skogvernet i Norge de siste årene. Flomskogsmark er ikke utsatt for press fra skogbruket, men sammen med åpen flomfastmark er dette naturtyper som historisk har vært k, og fortsatt er, under stort press fra infrastruktur og industri, vannkraftutbygging, flomforbygging og jordbruk – derav rødlistestatusen.

Verneformål

Formålet med naturreservatet er å bevare et stort og variert våtmarkkompleks rundt Gudbrandsdalslågen med grunntvannsområder, næringsrike tjern, flomløp, flomskogsmark og åpen flomfastmark. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke sjeldne, sårbare og truede arter, herunder fugl der området funksjon både som trekk-, hekke og myteområde er viktig.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Det forekommer kulturbetingede naturverdier rundt Rykkhustjønnin i form av naturbeitemark og strandeng avhengig av henholdsvis beite og slått.

Andre interesser og inngrep

Det ligger to flomvoller mot dyrka mark inntil verneområdet. Grensa er gått opp i felt og er dratt litt opp på fyllingsfoten til disse vollene, da det her vokser viktig krattskog som kantsone mot våtmarka innenfor vernegrensa. Det ligger også flomvoller rundt Fossåas utløp i Lågen uten direkte funksjon for landbruket slik det drives i dag. Det finnes flere traktorveger i og inntil området avmerka på kartet. Det kan også nevnes en låve (eneste bygningen i området) og steinbru på eiendom 67/7 som har verdi som kulturminner i jordbrukslandskapet. Det er en del beite i området fra nært inntilliggende gårder. Verneområdet er ellers omkranset av aktivt drevne, fulldyrka arealer med grasproduksjon. Det ligger også fire arealer med mer eller mindre aktivt drevet jordbruk innenfor vernegrensa. Disse arealene er med innenfor verneområdet av hensyn til arrondering, men også fordi de har verdi for både vegetasjon og fugl som slåttemark eller naturbeitemark. Hensynet til utsetting av saltstein, oppsetting av gjerder og skjøtsel av kantsoner mot dyrket mark, og flere andre hensyn til jordbruket i og rundt verneområdet, er ivaretatt i verneforskriften.

Vernegrensa følger eiendomsgrensene inn mot jernbanen. Det er også tatt inn bestemmelser i verneforskriften for å ivareta driften av jernbanen.

Området brukes en del til friluftsliv, herunder fiske og jakt. Etter vår kjennskap er det lite stier i området, og turgåere bruker nok fortrinnsvis traktorvegene i området. Det går dog en merka sti på sørsiden av Lågen fra parkeringsplassen ved Hundorp bru, framfor alt brukt av fiskere. Vernet vil ikke endre denne bruken, men det vil ikke lenger bli tillatt med jakt på våtmarksfugl, nærmere definert som vadefugl og svømmefugl i verneforskriften.

Planstatus

I kommuneplanens arealdel for 2014-2025 området i LNFR-område. Ingen andre planer er vedtatt eller på høring i dette området. Det finnes en regional plan for Gudbrandsdalslågen med sidevassdrag, men den foreslår ingen spesielle tiltak i dette området.

Merknader

Utkastet til verneforskrift er identisk med den som er med i grunneiernes avtaler datert 15. april 2021, unntatt navnet på Rykkhustjønnna som er endret til Rykkhustjønnin. I tillegg er verneformålet knyttet til fugl justert. På kartet er det også slik at traktorvegene vises tydeligere innenfor vernegrensene enn utenfor, selv om traseene fortsatt er synlige i tråd med avtalekart og kart som var på oppstart.

Det er i høringen lagt ved et notat som utdyper hvordan Statsforvalteren tenker seg forvaltningen av området som naturreservat. Notatet er vedlagt grunneiernes/rettighetshavernes avtaler, og er laget fordi området beliggenhet og bruk har gjort at det er lagt til flere spesialbestemmelser vi vanligvis ikke har med i verneforskrifter til områder opprettet gjennom ordningen med frivillig vern av skog. Notatet følger strukturen til Miljødirektoratets nasjonale mal for nettbaserte forvaltningsplaner, og kan betraktes som et ufullstendig utkast til forvaltningsplan. Notatet inneholder blant annet retningslinjer for flere av bestemmelsene i verneforskriften. Etter et eventuelt vernevedtak vil det i samarbeid med grunneiere og andre interessenter bli utarbeidet en mer fullverdig forvaltnings- og skjøtelsesplan som vil bli sendt på høring til de berørte før den blir vedtatt av forvaltningsmyndigheten for verneområdet.

Området har store naturverdier slik det fremstår i dag, men vi har allerede noen forslag til skjøtelses- og restaureringsprosjekter som kan løfte disse verdiene ytterligere og som bør utredes nærmere. Forslagene er opplistet i ovennevnte notat. Her kan nevnes spesielt slått av strandeng, åpning av flomvoll nederst i Fossåa, og mudring av to areal/tjern. Av disse er sistnevnte mudringsprosjekter de mest kostbare.

Forskrift

Forskrift om vern av Rykkhustjønnin naturreservat, Sør-Fron kommune, Innlandet

Fastsatt ved kongelig resolusjon [*dato*] med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 37 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (*formål*)

Formålet med naturreservatet er å bevare et stort og variert våtmarkkompleks rundt Gudbrandsdalslågen med grunnvannsområder, næringsrike tjern, flomløp, flomskogsmark og åpen flomfastmark. Området har stor betydning for biologisk mangfold ved at det er leveområde for en rekke sjeldne, sårbare og truede arter, herunder fugl der området funksjon både som trekk-, hekke- og myteområde er viktig.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Det forekommer kulturbetingede naturverdier rundt Rykkhustjønnin i form av naturbeitemark og strandeng avhengig av slått.

§ 2. (*geografisk avgrensning*)

Naturreservatet berører følgende gnr./bnr.: Sør-Fron kommune: 65/1, 65/7, 65/28, 66/1, 66/2, 67/1, 67/2, 67/3, 67/4, 67/7, 68/12, 122/8, 122/13 og 123/1.

Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 800 daa. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet [*dato*]. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Sør-Fron kommune, hos Statsforvalteren i Innlandet, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (*vernebestemmelser*)

I naturreservatet må ingen foreta seg noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet.

I naturreservatet gjelder følgende vernebestemmelser:

- a. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot skade og ødeleggelse. Det er forbudt å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse fra reservatet. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.
- b. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er vernet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse. Jakt, fangst og bruk av skytevåpen er forbudt. Utsetting av dyr er forbudt.
- c. Slipp av hund er forbudt i perioden 1. april – 31. oktober.
- d. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg, gjerder, eller andre varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utslipp av kloakk eller annen form for forurensning, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.
- e. Bruk av naturreservatet til større arrangementer er forbudt.
- f. Bålbrenning er forbudt.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Sanking av bær og matsopp.
- b. Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk. Unntaket gjelder ikke jakt på vadefugler og svømmefugler.
- c. Bruk av hund i forbindelse med gjeting og tillatt jakt.
- d. Beiting.
- e. Oppsetting av gjerder for bufe.
- f. Vedlikehold av traktorveger, flomvoller, vann- og kloakkledninger og andre eksisterende anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Eksisterende traktorveger og flomvoller er avmerket på vernekartet.
- g. Vedlikehold av tidligere opptatte grøfteavløp som drenerer tilgrensende jord- og skogbruksareal, i henhold til tilstand på vernetidspunktet.
- h. Skjøtsel av randsoner 5 meter fra kant mot dyrket mark og kulturbeiter.
- i. Opplag av båter for grunneiere og de med bruksrett.
- j. Nødvendige tiltak mot selsnepe i forbindelse med beite.
- k. Drift og vedlikehold, samt nødvendig istandsetting ved akutt utfall, på eksisterende energi- og kraftanlegg inntil verneområdet.
- l. Drift av eksisterende jordbruksareal, herunder beite- og slåttearealer, i samsvar med tradisjonelle driftsmåter, herunder gjødsling, kalking og bruk av plantevernmidler.
- m. Uttak av masse som strakstiltak mot flom langs eksisterende flomvoller.
- n. Brenning av bål med tørrkvist fra bakken eller medbrakt ved i perioden 1. november – 14. mars.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgende bestemmelser om ferdsel:

- a. Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt.
- b. Lavtflyging under 300 m over bakken er forbudt i perioden 15. mars – 31. oktober.
- c. Bruk av droner, modellfly, modellbåter o.l. er forbudt i perioden 15. mars – 31. oktober.
- d. Bruk av robåt, kano og tilsvarende fremkomstmiddel på Rykkhustjønnin er forbudt for andre enn grunneiere i naturreservatet, de med bruksretter og de som følger eller utfører nødvendige tjenester på vegne av disse.
- e. Ridning og bruk av hest og kjerre og sykkel er forbudt utenom eksisterende traktorveger avmerket på vernekartet.

§ 6. (generelle unntak fra ferdselsbestemmelsene)

Ferdselsbestemmelsene i § 5 er ikke til hinder for gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.

Ferdselsbestemmelsene i § 5 annet ledd er ikke til hinder for:

- a. Nødvendig motorferdsel for uttransport av syke og skadde bufe. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet om kjøring.
- b. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med akutt utfall eller fare for akutt utfall på eksisterende energi- og kraftanlegg. Ved bruk av motorisert transport skal det i etterkant sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- c. Motorferdsel i forbindelse med jord- og skogbruksdrift på jordbruksarealer og på traktorveger avmerket på vernekartet, vedlikehold av flomvoller avmerket på vernekartet og drift av jernbanen.
- d. Nødvendig uttransport av felt elg og hjort med lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget, samt med traktor eller lett terrengkjøretøy på eksisterende traktorveger avmerket på vernekartet.
- e. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 4 e, f, g, h, l og m.
- f. Bruk av motorbåt på Lågen når farten er under 5 knop og det blir vist spesiell aktsomhet overfor fuglelivet.
- g. Landing og start med Forsvarets luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a. Istandsetting og vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.
- b. Tiltak i forbindelse med forvaltning av vilt og fisk.
- c. Utsetting av saltstein for bufe.
- d. Opplag av båter for andre enn grunneiere og de med bruksrett.
- e. Etablering av nye grøfteavløp for drenering av tilgrensende areal.
- f. Nødvendig opprusting av eksisterende vanningsanlegg, samt bygging av pumpehus og legging av ledninger for nye vanningsanlegg og annet uttak av vann for landbruksformål.
- g. Mindre uttak av masse til grunneiers eget bruk.
- h. Uttak av masse til vedlikehold av flomvoller.
- i. Uttak av masse til reparasjon av dyrkamark etter flom.
- j. Uttak av masser og andre tiltak i Fossåa som sikkerhetstiltak mot flom.
- k. Nødvendig opprusting av traktorveger avmerket på vernekartet i forbindelse med jord- og skogbruksdrift, og utbedring av flomvoller avmerket på vernekartet
- l. Nødvendig opprusting av traktorveger avmerket på vernekartet i forbindelse med drift av jernbanen.
- m. Nødvendig plastring av elvekanten som erosjonssikring av dyrka mark.
- n. Gjenoppføring av anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- o. Oppgradering og framføring av nye jordkabler, vann- og kloakkledninger.
- p. Vedlikehold av kanalen Djupholet mellom Hovevika og Rykkhustjønnin.
- q. Rydding av vegetasjon som utgjør en sikkerhetsrisiko langs jernbanelinja.
- r. Nødvendig opprusting av eksisterende anlegg mot flom i flomvoller og etablering av nye slike anlegg.
- s. Merking, rydding og vedlikehold av stier.
- t. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold, samt oppgradering og fornyelse av eksisterende kraftlinjer inntil verneområdet.
- u. Nødvendig motorferdsel i forbindelse med aktiviteter etter § 7 a, b, c, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r og s.

§ 8. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det skal utarbeides forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen skal inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

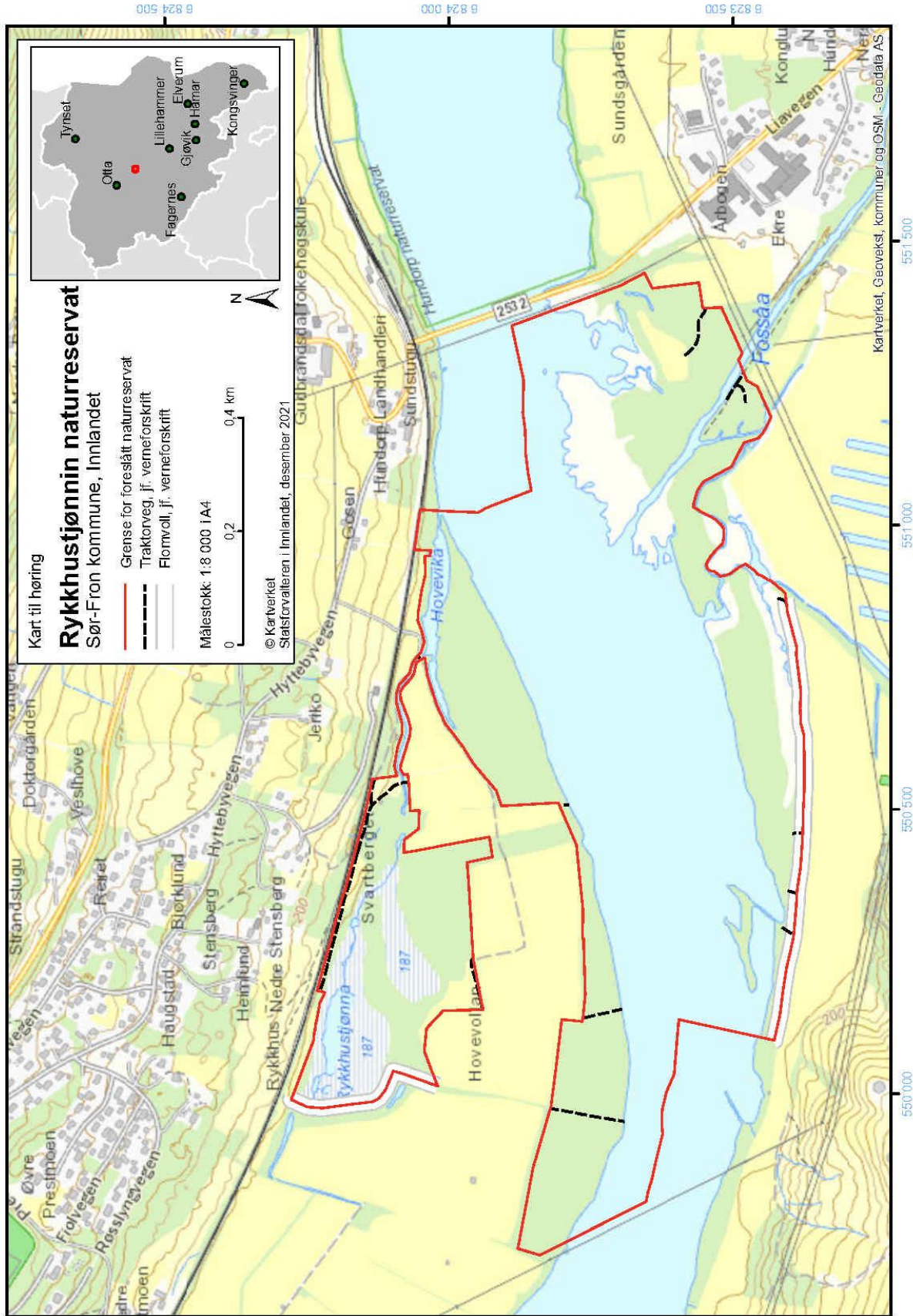
§ 11. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 12. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

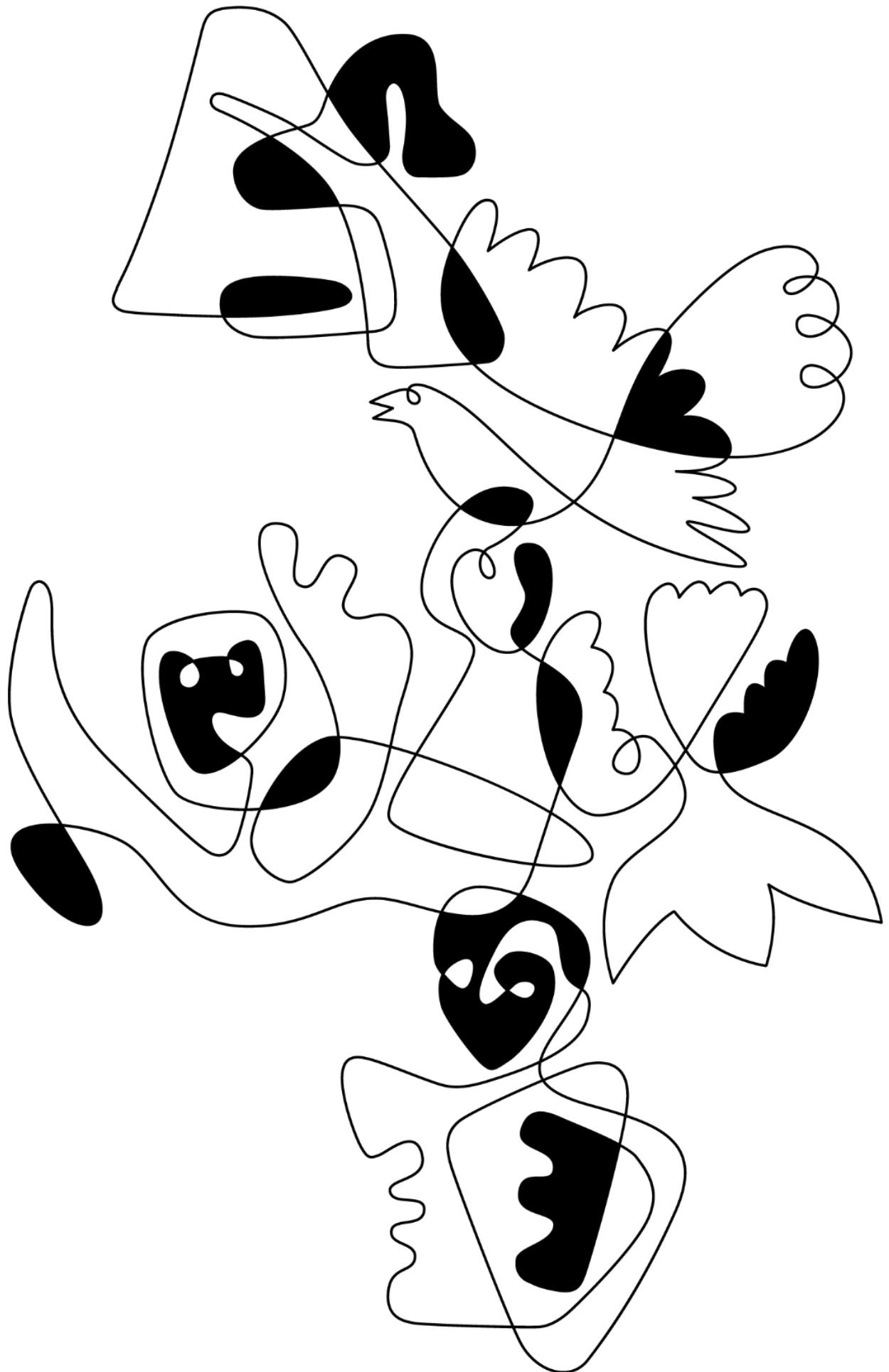
Kart

Vedlegg

Notat med retningslinjer til verneforskrift mm

Naturfaglig rapport

STATSFORVALTEREN I INNLANDET

Postboks 987, 2604 Lillehammer | sfinpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/innlandet

ISBN: 978-82-8410-020-3